

Efter Enhedslistens opfattelse er der kun én måde at gøre skaden god igen på, nemlig ved at ophæve den nylig indførte danske militære straffelov på Færøerne og i stedet indlede fordomsfrie og reelle forhandlinger med det færøske Lagting om spørgsmålet.

På den baggrund – og idet der henvises til Enhedslistens indlæg i debatten i Folketingssalen den 14. maj 2003 – vil Enhedslisten stemme for beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Tjóðveldisflokkurins medlem af udvalget bemærker, at juridisk har Færøerne en ældgammel særstilling og har således aldrig været en fuldt integreret del af Danmarks jurisdiktion. Derved er Færøerne en selvstændig juridisk enhed. Dette er der bred politisk enighed om på Færøerne, og indtil nu har man fra dansk side respekteret dette hævdvundne synspunkt med ganske få undtagelser.

Den politiske delegation, der forhandlede hjemmestyreløven på plads for Færøerne, havde et bundet mandat fra det daværende Lagting, hvor man gjorde det ganske klart, at ingen love kunne bekendtgøres at være gældende for Færøerne uden Lagtingets behandling og samtykke. Man opnåede ikke den ønskede vetoret i loven, men § 7 i hjemmestyreløven har indtil nu været fortolket som om, at dette var tilfældet. Dette synspunkt har man respekteret fra dansk side i 55 år med et par undtagelser. Hjemmestyreløven er en folketingslov, som ifølge denne tolkning er brudt med den danske regerings ensidige bekendtgørelse af bl.a. den militære straffelov den 27. marts 2003. Derudover er en opbygget praksis og ikke mindst en højt respekteret sædvane i lovsamarbejdet imellem landene blevet brudt, såfremt beslutningsforslaget ikke bliver vedtaget i Folketinget.

Den færøske styrelseslov er også blevet brudt med denne handling. § 47 siger ganske klart, at alle love, der skal gælde for Færøerne, skal igennem den samme behandlingsprocedure i Lagtinget.

Den 22. november 2001 stemte et enigt Lagting for et lovforslag fra Landsstyret, der havde til hensigt at ophæve den militære straffelov fra 1937. Denne færøske politiske vilje har den danske regering siddet overhørig indtil den 27. marts 2003, hvor man ophævede loven fra 1937 ved at bekendtgøre loven fra 1973 at være gældende for Færøerne. Denne handling bliver betragtet med

så stor alvor i det parlamentariske liv på øerne, at fire partier fremlagde et forslag i Lagtinget, der havde til formål at ophæve lovpakken, der bl.a. indeholdte den militære straffelov, og som blev bekendtgjort at være gældende for Færøerne. Den 2. maj 2003 blev forslaget enstemmigt vedtaget. Den 8. maj 2003 ekspederede lagmanden, Anfinn Kallsberg, sagen videre fra lagmandskontoret, hvor han henstillede til regeringen, at omtalte love blev ophævet for Færøerne.

Idet en folketingslov, hjemmestyreløven, er brudt, den færøske styrelseslov er brudt og sædvanen i lovsamarbejdet er brudt, er det Tjóðveldisflokkurins holdning, at Folketinget nu er den eneste instans, der har mulighed for at »normalisere« forholdene imellem landene på ny, og det gøres kun ved at vedtage beslutningsforslaget. Sker det ikke, søger man en unødigt konflikt, som man burde tilstræbe at undgå, nu da forholdene imellem landene tilsyneladende er ved at udvikle sig i en noget mere harmonisk retning. Så meget burde man have lært af kriseårene og den danske politiske håndtering af situationen i kølvandet på disse.

Under behandlingen af beslutningsforslaget har det været fremført fra regeringen, at det er nødvendigt med samme lovgivning for militærpersonel både i Danmark og på Færøerne, og derfor har regeringen sat disse love i kraft. For det første er dette i strid med opfattelsen i Lagtinget og hos landsstyrets jurister, som har understreget, at de ikke finder noget belæg for militær straffelovgivning på Færøerne. For det andet har regeringen ikke blot sat den militære straffelov i kraft for Færøerne, men tillige love og bekendtgørelser, som griber direkte ind i civilbefolkningens rettigheder, bl.a. bekendtgørelsen om at stille bygninger og materiel til rådighed for militæret. Det må betragtes som et klart brud på demokratiske principper og brud på menneskerettighederne, at en regering, som ikke er valgt af det færøske folk, ensidigt sætter love og regler i kraft, som griber ind i ejendomsretten og den enkeltes dispositionsret.

Slipper regeringen afsted med denne handling, så mener man på Færøerne, at Lagtinget er sat mindst 55 år tilbage i tiden. Hjemmestyreløvens § 7 har fået en ny fortolkning under denne regering, som helt klart har til formål at undergrave hævdvunden færøsk kompetence på lovgivningsområdet. Og det værste er nok tillidsbrud-